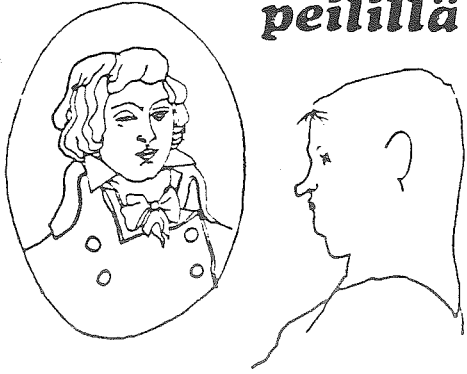

peilillä

peilaten

Muuan kirjakerho jakelee ilmaiseksi Nykysuomen sanakirjaa niille jäsenilleen, jotka hankkivat yhden uuden jäsenen. Tiedotustutkimus ei pysty samaan, mutta jaamme kaikille yhden Nykysuomen sanakirjan aarteista, slangisanakirjassa hakusanoille tyttö, nainen mainitut synonyymit: akka, baby, beibi, bärtsi, bööna, donna, dödö, elli, emäntä, eukko, fatima, feminiini, fenari, filee, friidu, giltsi, gimatsu, gimma, gimu, gimuli, gögö, gööltsi, hame, hani, hertta, hieho, honey, hukkaviiva, jane, jeda, jedari, jenny, jentta, jytämimmi, keuhko, kile, kiltsi, kimatsu, kimma, kimu, kimuli, kinkku, kone, koppelo, kotka, kraksi, kremma, kökö, kölö, liha, lilli, lolita, lyyli, masiina, mekko, mimmi, mimuli, minttu, mirkku, missi, misu, naaras, nahka, panopuu, pimatsu, pimaus, pimu, pirjo, pirkko, poslari, posliini, posliinipillu, potka, pupu, rassi, rauta, reetta, reisi, ritsa, rosa, sakkoliha, siiri, sisko, skremma, sohvi, sorsa, sussu, suttura, sämpylä, tipu, täky, untuva, viiva, viivi, ämmikki, ämmä.

Loppuosa pelli-palstasta on koottu Tampereen yliopiston Tiedotusopin naistutkimuskurssin osanottajien kokemuksista.

"Lehden työhönnotohaastattelussa

kysytään siviilisäätystä. Jos naispuolinen työnhakija on naimisissa, haastattelija kyselee tarkkaan aviomiehen tulevaisuuden suunnitelmat, nainen kun yleensä vaihtaa miehen työpaikan mukana paikkakuntaa. Työhönnotohaastattelussa kysytään tytöltä seurusteleeke hän. Kun ei seurustele, kysytään, miksi ei, mikä on vikana, onhan hakija sentään nätti tyttö.

Lehden toimituksessa on, harvinaista kyllä, yksi ainoa mies, muut ovat naisia; miehen oikeutena on jatkuvasti arvostella työtovereidensa ulkonäköä ja vaatetusta, luoda työpaikalle ahdistavan piiloseksuaalinen ilmapiiri. Koko naistoimitus odottaa kiltisti tätä miestä töihin; ennenkuin hän saapuu, ei kukaan pääse kotiin. Päätoimittaja hyväksyy toistuvat myöhästelyt, edustaahan mies vapaata ja boheemia työntekijää meihin kotihuolia poteviin, lastenhoidosta huolehtiviin naisiin verrattuna.

"Kaikki toimittajiksi haluavat naiset haluavat kulttuuritoimittajiksi ja kuvittelevat olevansa loistavia, valmiita jutun kirjoittajia, koska ovat pärjänneet koulun ainekirjoituksessa. Me tarvitsemme ripeitä uutistoimittajia. Näkemiin." sanoi päätoimittaja, haudaten kulttuurisivuaineeni."

"Pelin aloitus: Ekavuotiset saavat vielä suhteellisen tasa-arvoisesti töitä sukupuolesta riippumatta, mutta mitä enemmän opiskellaan, sitä enemmän alkavat munat painaa valintaperusteena. Ne samat pojannaperot kurssiltani painelevat Helsingin Sanomiin yhden kesän paikallislehtikokemuksella. Syksyllä he kuvaavat elämänsä journalismin poluilla tämäläntasoisesti: juotiin paljon viinaa ja ajeltiin talon laskuun taksilla. Tiedostavia miehiä.

Kokemukseni mukaan naisilla on ongelmia pomojen kanssa. Miehillä on niin tärkeää kiipiä ja saada Asema, etteivät he voi muuta kuin nuolla. Talvisin tiedotusopin laitoksella ollaan kovaa gurua ja kiroillaan, kun kesällä lehdessä ei uskalla.

Myös laitoksemme miesopettajat antavat tuntea, että tytöt eivät oikein sovi alalle. On jopa sanottu suoraan: "Ämmistä ei ole mihinkään".

"Proseminaariryhmäni on miesvaltainen, myös ohjaaja on mies. Esitelmäni aiheuttamat reaktiot olivat mielenkiintoisia. Esitelmäni sanottiin "taiteelliseksi" ennemmin kuin "tieteelliseksi" koska se rikkoi vallitsevia käytäntöjä. Opponenttini (mies) sanoi olevansa niin **rationaalinen** ettei voi hyväksyä tällaista tapaa tehdä tiedettä. Negaatio kai oli, että minä olin epärationaalinen. Positiivisinta mitä sain kuulla oli että esitelmäni on **viehättävä** koska olin uskaltanut panna itseni likoon. Enimmäistä kertaa huomasin miten vaikeaa miespuolisten opiskelijoiden & opettajien on asettaa kyseenalaiseksi vallitsevat käytännöt. Niitä pidetään ilmeisesti jotenkin alkuperäisesti annettuina."

"Ensimmäisessä työpaikassani vain pojat saivat käyttää näyttöpäätteitä, tytöt kirjoittivat kirjoituskoneilla (tämä käytäntö koski myös vakinaisia toimittajia, ei ainoastaan harjoittelijoita). Eräässä toisessa lehdessä naiskesätoimittajille ei koskaan annettu "vaativia" aiheita (eli teknisiä, kunnallispoliittisia, ympäristösuojelu- jne. aiheita). Samaisen lehden alkoholisoitunut uutispäällikkö nimitteli muun muassa minua pimukseksi, tyyppäksi, haniksi jne. Kaikkiin suuriin projekteihin (esim. erikoisliitteisiin) otettiin mukaan vain poikia.

Opiskelussakin olen tavannut samantlaisia ongelmia. Esimerkiksi eräässä seminaarissa esitin seminaarin miespuoliselle vetäjälle kriittisen kysymyksen jonka hän sivuutti vastaamatta, koska se ei aiheen kannalta ollut oleellinen hänen mielestään. Hetken kuluttua eräs poika tiedusteli samaa asiaa ja silloin kysymys oli tärkeä ja hyvä, ja se herätti vilkkaan keskustelun."

"Kesäharjoittelua on vaikea saada, koska päätoimittajat valittelevat, että "kyllähän naisia saisi, mutta kun miehiä tarvittais". (Mihin?)

Professori valittaa luennolla, että "uutista ei enää arvosteta, kaipa se johtuu siitä, että laitokselle on tullut niin paljon kaunokirjallisesti suuntautuneita naisia".

Lehtori valittaa tunnilla, että fiilis on mennyt, kun laitokselle tulee liikaa kilttejä tyttöjä.

Toista kesää harjoitteleva mies saa valmiin toimittajan palkan ja samassa lehdessä harjoitteleva nainen (neljäs kesä) saa taulukon mukaisen harjoittelupalkan.

"Lupaavat opiskelijat" ovat laitoksella aina miehiä, vaikka naisia on enemmän.

Mietin myös usein, menenkö mukaan siihen bluffiin, jota miesopiskelijat harrastavat alusta asti? "Toi Haughan kirjoittaa siinä ... (saksankielinen nimi) ja toi Foucault kirjoittaa siinä ... (ranskankielinen nimi) ja Eco kirjoittaa ... (italiankielinen)". Totuus on, että olemme molemmat lukeneet saman lehden sivun **Tiedotustutkimus**-lehestä, jossa mainitaan keskeiset teokset. Tähän bluffiin en ole vielä kyennyt!"

"Pojat tekevät työtä jossain paikallislehdessä yhden kesän ja seuraavana keväänä valkkaavat sitten Hesarin, Ylen ja muutaman maakuntalehden välillä - mihinkä menisi.

Meille tytöille käy niin, että se oma kotipaikkakunnan lehti, jossa oli eka kesän ja toka kesän, on yleensä ainut, mikä huolii kolmanneksi kesäksi. Siinä sitä sitten pahimmassa tapauksessa jumiutuu niille nurkille, nai paikkakunnalta miehen ja hyvästi urakehitys.

Ja jo se oma asenne, miten sitä naisena pistää hakemuksiakin vain turvalliseksi tunnettuihin, tuttuihin paikkoihin. Ja kirjoittaa tietysti kevyttä hömppää. Milloin olisi toimituspäällikkö passittanut pojan tekemään galluppia juhannuksen vietosta?"

"Poikien ongelmia kuunnellaan ja heihin kohdistetaan huomiota. Poikien murheet ovat vakavia ja mielenkiintoisia, tytöt mitä lie kiukkuilevat (ehkä heillä on kuukautiset eikä työ ota sujuakseen). Näin tytöt suljetaan jo alussa tieteellisen keskustelun ulkopuolelle. Tytöt ovat vähemmän tärkeitä. Siksi kai monet vaihtavat alaa tai pitävät itseään pöntönä."